Red reči u nemačkoj rečenici

Nemačka rečenica funkcioniše po strogo utvrđenim pravilima. **Red reči – die Wortstellung** podleže osnovnim pravilima.

- 1. Pozicija glagola je 2 mesto u rečenici.

Er wartet bis Sonntag.

Die Straße ist lang.

Hans schenkt seiner Mutter Blumen.

- Pozicija broj 2 ne znači automatski i drugu po redu reč u rečenici.

Navedeni primer: Die Straße **ist** lang.

Ako bukvalno brojimo, glagol je na mestu broj 3. Ali mi to nećemo uraditi.

U ovom primeru na prvom mestu imamo imenicu **Straße**, uz koju mora da stoji član, kao obavezna odrednica svih imenica u nemačkom jeziku, ukazujući nam pri tom na rod imenice i formu odgovarajućeg padeža.

In der Mitte der Nacht **beginnt** ein neuer Tag.

Sledeći primer bi bukvalnim brojanjem postavio glagol na 6 mesto. Međutim, pravilo o poziciji glagola na čvrsto utvrđenom drugom mestu u nemačkoj rečenici važi i dalje. Na prvom mestu je **rečenični član, Satzglieder**, koji mi nazivamo priloškom odredbom, u ovom slučaju za vreme.

Sie **liest** gern Romane. Gern **liest** sie Romane. Romane **liest** sie gern.

Ona rado čita romane je sledeći primer. Naravno da možemo na prvo mesto u rečenici postaviti, već prema tome šta želimo da naglasimo, različit rečenični član – Satzglieder. U svakom od datih primera, **glagol u funkciji predikata, ostaje fiksiran na 2 mestu u rečenici.**

U svim navedenim primerima radi se o **potvrdnoj ili izjavnoj rečenici – Aussagesatz**. Isto pravilo važi i kada su u pitanju složene rečenice za **glavnu rečenicu – Haupsatz**. Zavisne rečenice su priča za sebe.

pročitaj: <u>Dass rečenice</u>, <u>nemačke zavisne rečenice</u>

Važno: Glagol, koji razmatramo u ovim primerima je u funkciji predikata u svom ličnom obliku. Šta to znači?

Postoje slučajevi, kada imamo u jednoj rečenici 2 glagola, koji zajedno čine predikat.

Lični glagolski oblik – kombinacije

- kombinacija sa infinitivom (futur, modalni glagoli)

Er will das Buch lesen. Ich werde um 5 Uhr kommen.

Kao što se vidi iz ova 2 primera, prvi sa modalnim glagolom, drugi sa budućim vremenom, u obe kombinacije u rečenici imamo 2 glagola. Will i werde su u **ličnom obliku (oblik, koji odgovara određenom licu,** ich=werde, du=wirst, er=wird,...) i oni se nalaze na **2 mestu u rečenici**.

Poslednje mesto u rečenici zauzima drugi glagol, u ovom slučaju lesen, kommen=infinitiv bez zu.

- kombinacija sa participom perfekta, particip II

Er hat das Buch gelesen.

Objašnjenje je isto, lični glagolski oblik je na 2 mestu = hat, a particip perfekta na poslednjem – gelesen

- 2. Pozicija glagola je 1 mesto u rečenici

Ovde dolazimo do teme o kojoj smo već nešto naučili a to je – <u>da, ne – pitanja u</u> nemačkom.

Kada postavljamo **pitanje bez upitne reči**, mi koristimo da li ili **inverziju a to je** kada lični glagolski oblik ide na prvo mesto.

Da se podsetimo:

Spielst du? – Da li se ti igraš?

Ja, du spielst. – Da, ti se igraš.

Ako imamo u kombinaciji 2 glagola, lični glagolski oblik + infinitiv ili particip perfekta, opisana pravila ostaju.

1 mesto = lični glagolski oblik, infinitiv, particip perfekta = poslednje mesto.

Hast du mich **vergessen**?

- 3. pozicija glagola je poslednje mesto u rečenici

(Još jednom naglašavam, pričamo o ličnom glagolskom obliku.) **U zavisnom rečenicama**, najčešće je **glagol na poslednjem mestu u rečenici**.

(Sie sagt,) dass sie kein Geld hat.

Zavisne rečenice su tema za sebe.